

WYSTAWA Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

Ilustrowana historia Niemiec
jako państwa socjalnego

23 maja – 29 września 2017 r.
Godziny otwarcia wystawy: 8:00 – 21:00

Collegium Polonicum
ul. Kościuszki 1
PI-69-100 Stubice

W 1995 roku zostaje wprowadzone ubezpieczenie pielęgnacyjne jako piąty filar ubezpieczenia społecznego.

Bezpieczeństwo w opiece nad chorymi

W 1995 roku poprzez wprowadzenie ubezpieczenia pielęgnacyjnego udaje się zamknąć lukę w systemie ubezpieczeń społecznych. Również tutaj pracodawcy i pracownicy dzielą się obowiązkiem opłacania składek. Osoby bezdzietne zobowiązane są do opłacania składek wyższej o 0,25 procent.

Przedszkole integracyjne, 2000 rok.

Pomoc dla ludzi z niepełnosprawnością

Świadczenia rehabilitacyjne przysługują osobom niepełnosprawnych lub zagrożonym niepełnosprawnością. Nie ma żadnego znaczenia, czy niepełnosprawność występuje od urodzenia, czy jest następstwem jakiej choroby czy wypadku.

Od 1986 roku matka lub ojciec mogą skorzystać nawet z trzytygodniowego urlopu wychowawczego.

Polityka rodzinna

Rodziny objęte są szczególną ochroną ze strony państwa. Polityka rodzinna jest zadaniem o charakterze przekrojowym. Obok pomocy finansowej przy wychowywaniu dzieci, chodzi w niej przede wszystkim o udzielanie wsparcia w celu pogodzenia życia rodzinnego z życiem zawodowym.

Referendum w górnictwie, 1951 rok.

Dwa systemy ubezpieczeń
W zachodnich strefach okupacyjnych zostaje zachowany zróżnicowany system ubezpieczeń społecznych. W sowieckiej strefie okupacyjnej ubezpieczenie społeczne zostaje przekształcone w jednolite ubezpieczenie obejmujące ubezpieczenie chorobowe, emerytalne i wypadkowe. Na Zachodzie prawo pracy reguluje podstawowe standardy, jak np. najwyższy dopuszczalny wymiar pracy czy urlop.

Bezpieczeństwo na starość

Dzisiejsze ubezpieczenie emerytalne zostaje wprowadzone w Niemczech Zachodnich w 1957 roku. Do połowy lat 70. świadczenia te są dalej rozbudowywane. W 2001 roku system emerytalny zostaje oparty na wielu filarach. Ubezpieczenia prywatne oraz emerytury zakładowe mają uzupełniać emeryturę ustawową.

Ustawowe ubezpieczenie emerytalne zostaje od 2002 roku uzupełnione o dodatkowe prywatne ubezpieczenie emerytalne dofinansowywane przez państwo.

Bezpieczeństwo w chorobie

Ubezpieczenie chorobowe jest ubezpieczeniem rodzinnym. Przez długi okres pracownicy i pracodawcy opłacali tę składkę po połowie. Od 2015 roku pracownicy opłacają ponadto dodatkową składkę. Dzieci oraz współmałżonkowie bez własnych dochodów są włączeni do tego ubezpieczenia, bez konieczności opłacania składek.

Noworodek w inkubatorze, 2006 rok.

Marsz z pochodniami narodowych socjalistów 30 stycznia 1933 roku, w dniu przejścia przez nich władzy w Berlinie.

W obozie Buchenwald osadza i morduje się osoby prześladowane ze względów rasowych, religijnych i politycznych. Po 1945 roku Buchenwald staje się sowieckim obozem internowania.

Ustawa upoważniająca

Adolf Hitler jako kanclerz Rzeszy żąda od Reichstagu pełnomocnictw dyktatorskich. 23 marca 1933 roku członkowie Reichstagu, zastraszeni przez funkcjonariuszy SA, głoszą za tzw. ustawą upoważniającą. Socjaldemokraci głoszą przeciwko. Parlament zostaje tym samym pozbawiony władzy, konstytucja uchylona, a demokracja zniesiona.

II Wojna Światowa

Wraz z początkiem wojny w 1939 roku na terenach opanowanych przez wojska Wehrmachtu na Wschodzie szaleją plutony egzekucyjne. Zaczynają się deportacje do obozów zagłady. Pięć milionów ludzi – Żydzi, Cyganie i Romowie, osoby

Mieszkania tymczasowe w ruinie jednego z domów, 1946 rok.

homoseksualne, z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną, śmiertelnie chorzy, żebracy i ludzie cierpiący na choroby genetyczne – jest prześladowanych i zostaje zamordowanych przez narodowych socjalistów.

Brak mieszkań, nowoprzybyli i wypędzeni

Pod koniec wojny ponad 20 procent mieszkań jest całkowicie zniszczonych, kolejne 30 procent uszkodzonych. Dwanaście milionów osób przybyłych i wypędzonych ze Wschodu potrzebuje schronienia. Szacuje się, że w trzech zachodnich strefach okupacyjnych potrzeba 6 milionów nowych mieszkań.

Kodeks ubezpieczeń Rzeszy

W 1911 roku ubezpieczenia chorobowe, wypadkowe, inwalidzkie i emerytalne zostają połączone w ramach kodeksu ubezpieczeń Rzeszy. Świadczenia ulegają poprawie. Coraz więcej ludzi jest ubezpieczonych, także np. pomoce domowe. Osoby, które straciły bliskich, zostają włączone do ubezpieczenia inwalidzkiego i emerytalnego. W 1916 roku zostaje obniżony wiek emerytalny i wynosi teraz 65 lat. Pracownicy umysłowi otrzymują własne ubezpieczenie.

Wzrost znaczenia związków zawodowych

W 1890 roku zostaje zniesiona ustawa antysocjalistyczna. Związki zawodowe rozwijają się w kierunku ruchów masowych. W 1913 roku liczą około 13 milionów członków. Walczą o wyższe zarobki, skrócenie czasu pracy do 8 godzin dziennie, poprawę warunków pracy i wprowadzenie komisji robotniczych.

Bieda i trudna sytuacja podczas I Wojny Światowej i po jej zakończeniu

Długi okres trwania wojny, na który Niemcy nie były przygotowane, doprowadza do biedy i bardzo trudnej sytuacji w Niemczech.

„Pierwsza wdowa pobiera przysługującą jej (...) rentę po zmarłym mężu w wysokości 18,6 fenigów dziennie.” Ówczesna karykatura.

Podczas strajku w berlińskiej dzielnicy Moabit w 1910 roku policja bierze na siebie ochronę tamistrąjków.

By ulżyć biedzie, w wielu rodzinach muszą pracować nie tylko kobiety, ale i dzieci – szczególnie w chałupnictwie.

Wystawa

23 maja – 29 września 2017 r.

Godziny otwarcia:

8:00 – 21:00

Collegium Polonicum

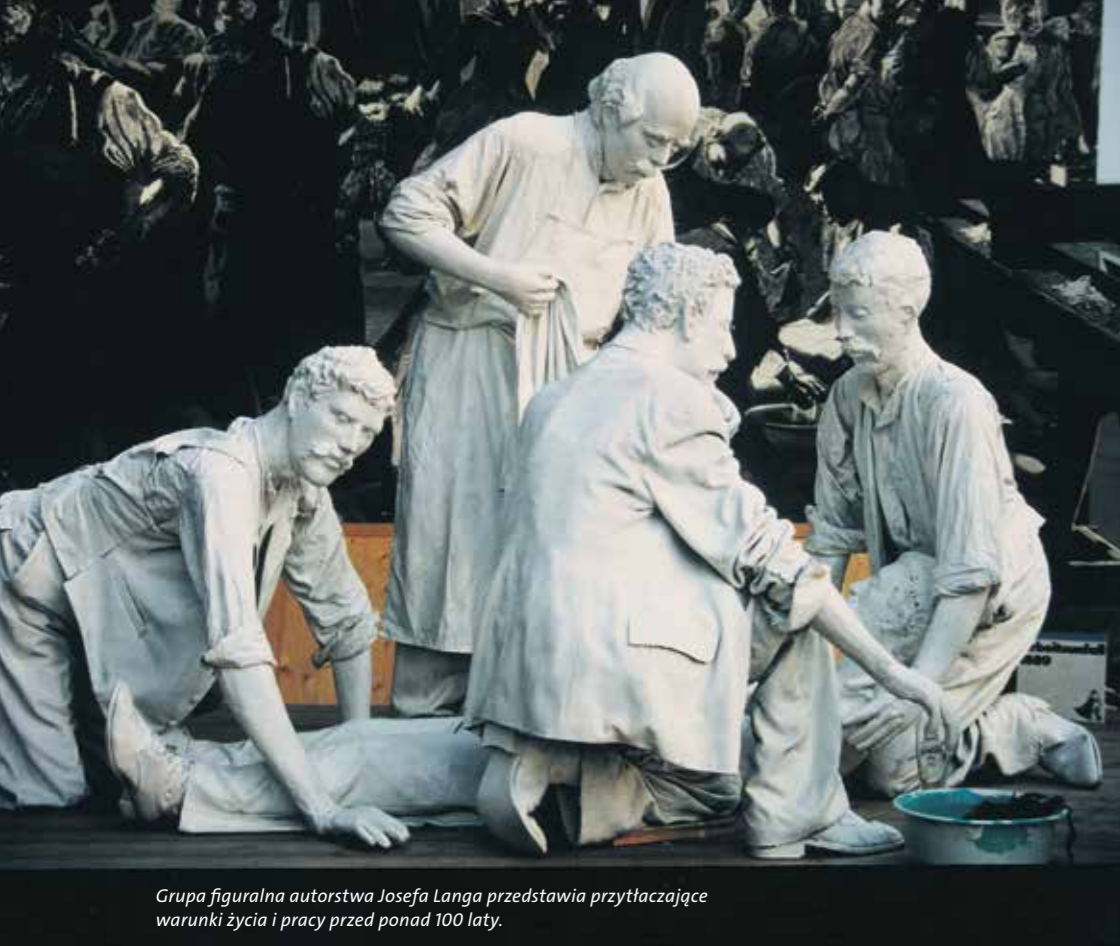
ul. Kościuszki 1
PI-69-100 Stubice

Zgłoszenia

Chęć bezpłatnego zwiedzania wystawy z przewodnikiem należy zgłaszać pod numerem telefonu 61 829 6812 lub mailowo na adres: polakowska@europa-uni.de

Wstęp bezpłatny

Wystawa niemieckiego Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych

Grupa figuralna autorstwa Josefa Langa przedstawia przytłaczające warunki życia i pracy przed ponad 100 laty.

Historia myśli socjalnej – trudny temat przedstawiony w przystępny sposób

„Z myślą o przyszłości – ilustrowana historia Niemiec jako państwa socjalnego” jest wystawą objazdową niemieckiego Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych. Do tej pory została ona zaprezentowana już ponad 40 razy, przede wszystkim w Niemczech, lecz również w Holandii, Japonii, Chinach, a teraz także w Polsce.

Wystawa zabiera zwiedzających w podróż w czasie, od średniowiecza po czasy współczesne. Zdjęcia, dokumenty, teksty i film pokazują żmudną drogę rozwoju niemieckiego państwa socjalnego. Na końcu pada zaś ważne pytanie: co przyniesie przyszłość? Jak poradzimy sobie z nowymi wyzwaniami?

Wystawa nie tylko prezentuje fakty, ale także pozwala poczuć atmosferę codziennego życia robotników oraz jego warunków w różnych epokach. Pomimo tego, że traktuje o historii niemieckiego systemu opieki społecznej, jest pokazywana także poza granicami Niemiec. Ochrona przed ubóstwem, na wypadek choroby lub bezrobocia to bowiem wyzwania, które nie kończą się na granicy danego państwa. Dziś, bardziej niż kiedykolwiek indziej w przeszłości wiele z tych zadań rozwiązać można jedynie globalnie.

Żywa forma prezentacji sprawia, że wystawa ta jest ciekawa także dla młodszych odwiedzających. Szkoły (klasy) mogą zgłaszać chęć obejrzenia wystawy z przewodnikiem.

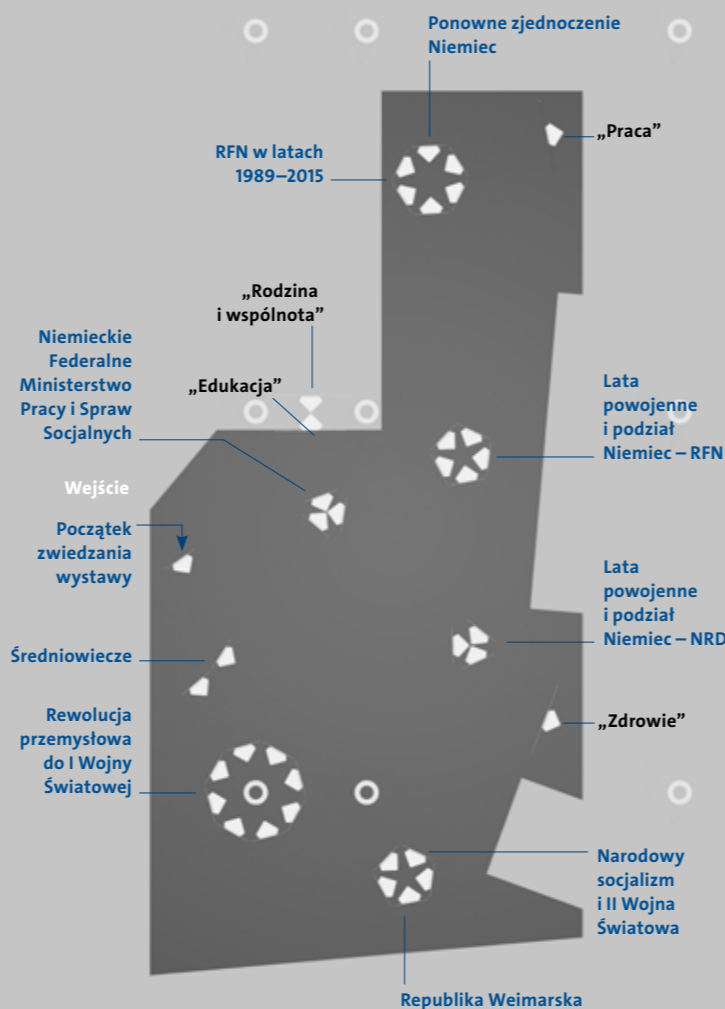

Żebractwo jest zjawiskiem powszechnym
Drzeworyt Francesca Petrarki, Augsburg 1532 rok.

Kuchnia robotników, około 1900 roku.

Collegium Polonicum

Na całym świecie ludzie pochylają się nad ważnymi kwestiami społeczno-politycznymi, jakimi są praca, edukacja, zdrowie i partycypacja. Są one naszymi pytaniami, na które trzeba stale na nowo znajdować odpowiedzi. Wartości, oczekiwania i warunki społeczne podlegają bowiem stałym przemianom.

Globalny świat generuje zupełnie nowe wyzwania. Równocześnie dzięki nowoczesnym sposobom komunikacji i rosnącej mobilności mamy coraz więcej możliwości wymiany doświadczeń ponad granicami.

I tak, stawiając sobie na przykład pytanie o znaczenie zmian demograficznych dla systemu opieki zdrowotnej, ubezpieczeń emerytalnych czy życia zawodowego, opłaca się spojrzeć na ten aspekt szerszej. Na rozwój zabezpieczeń społecznych w przeszłości, by uczyć się z historii. Spojrzeć w przyszłość, by być otwartym na zmiany. Jak również spojrzeć ponad granicami, by skorzystać z doświadczeń innych krajów.

Tylko w ten sposób uda się nam w przyszłości stawić czoła tak istotnym zadaniom, jak kompleksowa edukacja, prawdziwa integracja, dobra opieka zdrowotna i stałe miejsca pracy.

Powszechne Niemieckie Bractwo Robotników

Wśród robotników stopniowo rozwija się świadomość, że zjednoczeni stają się silniejsi. W 1848 roku zostaje założone Powszechne Niemieckie Bractwo Robotników, by forsować żądania wprowadzenia państwa parlamentarno-demokratycznego, zbiorowych układów pracy czy kas chorobowych, pielęgnacyjnych i pogrzebowych.

Ustawa antysocjalistyczna

W 1878 roku kanclerz Rzeszy Otto von Bismarck uchwala ustawę przeciwko powszechnie niebezpiecznym dążeniom socjaldemokratów. Tysiące członków związków zawodowych oraz Socjalistycznej Partii Robotników trafia do więzienia lub zostaje wydalonych z kraju.

Szpitalna sala dla chorych kobiet w ramach trzeciej klasy opieki medycznej w szpitalu im. Ludwika Wilhelma w Karlsruhe, 1900 rok.

Ubezpieczenie chorobowe

Utworzenie ubezpieczeń społecznych ma pogodzić robotników z państwem. W 1883 roku zostaje wprowadzone ubezpieczenie chorobowe dla robotników. Uczestnictwo w nim jest obowiązkowe. Dwie trzecie składki opłacają pracownicy, jedną trzecią pracodawcy.

Powstanie tkaczy na Śląsku.
Drzeworyt, około 1850 roku.

Rozpędzenie spotkania socjaldemokratów w Berlinie, gazeta „Berliner Illustrierte”, drzeworyt z 1890 roku.

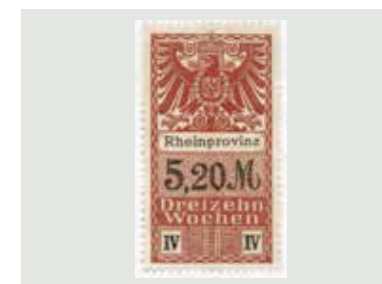
Praca jest zagrożona wypadkami. Rysunek Johanna Bahra, 1889 rok.

Ubezpieczenie wypadkowe

W 1884 roku zrzeszenia zawodowe wprowadzają nowe ubezpieczenie wypadkowe. W razie wypadku przy pracy pracownik ma prawo do odszkodowania, tylko gdy udowodni pracodawcy jego zawinienie. Taki stan rzeczy jest nie do zaakceptowania.

Ubezpieczenie emerytalne

W 1889 roku Reichstag przyjmuje ustawę o ubezpieczeniu inwalidzkim i emerytalnym. W wieku 70 lat ubezpieczeni dostają skromną emeryturę. Składki opłacają po połowie pracownicy i pracodawcy. Jeśli dany robotnik jest zdolny do pracy jedynie w wymiarze dwóch trzecich godzin, otrzymuje rentę inwalidzką.

Składka na ubezpieczenie emerytalne uiszczana jest za pomocą znaczków skarbowych.

Ustawa o ochronie pracowników

Przyjmując ustawę o ochronie pracowników, cesarz Wilhelm II czyni w 1891 roku ukłon pod adresem robotników, by w ten sposób docenić działania ruchu socjaldemokratycznego. I tak przykładowo zabroniona zostaje praca w niedzielę, a dzień pracy zostaje ograniczony do 11 godzin. Jednak w rzeczywistości prawdziwa sytuacja socjalna i prawna robotników nie ulega poprawie.

Ulica Am Krögel, dzielnica Berlin-Mitte, brama przejazdu, około 1908 roku.